

Memòria
2022
Museu del Ter
#MANLLEU

L'APOSTA PER L'EDUCACIÓ

12.238

**TOTAL D'ALUMNES que han
participat en activitats mediades
per educadors del museu**

2019	10.609
2020	3.865
2021	11.634
2022	12.238

Alumnes en
tallers, sortides
i visites

2019	7.773
2020	3.233
2021	8.735
2022	9.200

Partenariats,
projectes i
altres activitats

2019	2.816
2020	432
2021	2.899
2022	3.038

L'any 2022 el Museu del Ter ha assolit en termes quantitatius els millors resultats de públic de l'acció educativa des de la seva creació, amb 12.238 alumnes que han participat en activitats mediades per educadors del museu. D'aquests, 9.200 ho han fet participant en els tallers, visites i sortides de la nostra oferta educativa genèrica, i la resta, 3.038 alumnes, especialment dels centres de Manlleu, en activitats singulars i de col·laboració entre els centres i el museu. L'any 2022 cal destacar el desplegament definitiu del joc de descoberta de la ciutat Galàxia Manlleu, desenvolupat amb la participació dels centres. Entre altres, també hem gaudit molt del projecte La Fàbrica amb l'Escola Puig-Agut, i de la continuïtat dels projectes d'aprenentatge-servei que des de fa anys desenvolupem amb La Salle Manlleu. Aquests projectes ens permeten aprofundir en la dimensió educativa del museu més enllà de les visites tradicionals.

A banda d'aquestes xifres en activitats mediades per educadors i educadores del nostre equip, el museu també s'ha convertit en un espai d'acollida de les activitats de la comunitat educativa local i d'arreu. L'auditori Roca i altres espais del museu van acollir 24 activitats organitzades per agents de la comunitat educativa en les quals han participat 824 persones.

La col·laboració activa amb els centres educatius és un instrument de primera magnitud per a un museu amb vocació social per tal de promocionar la participació de la nostra comunitat.

SUMARI

MEMÒRIA 2022 EN XIFRES

6

NOUS CONTINGUTS EN LÍNIA

8

ACTIVITATS I IMPACTES 2022

Exposició "Reconstruint el pisos de Can Garcia"	12
Els instituts de Manlleu a "Reconstruint els pisos de Can Garcia"	13
"Un solar buit ple d'història". Exposició al solar de Can Garcia	13
Premi Bonaplata per al documental Las chicas de la Saphil	14
300 anys de la font de la Mare de Déu. Publicació en línia i homenatge a les pabordesses	15
Acció educativa	16
Galàxia Manlleu, activitat educativa itinerant de realitat augmentada	17
L'Escola Puig-Agut de Manlleu recita La fàbrica, de Miquel Martí i Pol	18
El Museu del Ter, aula oberta	19
El museu i el Centre de Formació d'Adults de Manlleu	19
Projecte Faig d'aprenentatge-servei amb La Salle Manlleu	20
Explicant el passeig del Ter amb el Consistori Infantil de Manlleu	21
El Museu del Ter parla amazic	22
Audioguia i signoguia del projecte Visitmuseum	23
Programa "Descobreix els sistemes naturals d'Osona"	24

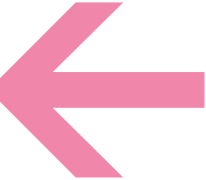
Exposició en línia: "El Serpent de Manlleu. Un animal fantàstic més viu que mai"	25
Dos nous capítols de la sèrie documental Mans destres	26
12a Mostra de Cinema Etnogràfic	27
Creixement del canal de Youtube	27
(Des)embolicar la troca en dos actes	28
Visites teatralitzades "L'esperit del Ter"	28
Visita teatralitzada a Borgonyà. Retrat de la vida i feina a la colònia	29
Diumenges a la vora del Ter	29
El museu acull	29
Museu del Ter - Museu de Suport Territorial	30
Espai d'acollida de visitants i centre d'interpretació a Borgonyà	31
Museu en xarxa	31
Desvetllem la memòria de la colònia de Borgonyà (II)	32
Cultura Viva 2022. X Jornada de Presentació de Recerca Etnològica	33
El ocells del passeig del Ter a Manlleu	34
Els fets de Malars de 1853	35
Recuperem en format digital 6 títols de la col·lecció La turbina	36

Exposicions amb motiu dels 40 anys del Grup Fotogràfic Manlleu (GFM)	37
Exposició "Fem Penya, fem Barça, fem Manlleu. 50 anys de la Penya Barcelonista de Manlleu"	38
Exposicions produïdes pel Museu del Ter fora de Can Sanglas	38
Taula rodona "La fi del model de caixes catalanes. Un procés inevitable?"	39
Exposició "Una caixa, un territori. 125 anys de la creació de Caixa Manlleu"	39
Cens d'ocells aquàtics hivernants	40
Treballs de recerca en curs	41
Recuperació i documentació de fons fotogràfics històrics	42
Els fons fotogràfics del Museu del Ter en línia	42
Fons fotogràfic de Caixa Manlleu	43
Creixement de les col·leccions	43

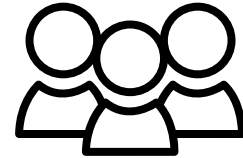
Museu del Ter
MNACTEC

MEMÒRIA 2022 EN XIFRES

Evolució
2004-2022

 27.360
Públic presencial total

Acció educativa:	12.238	
Individuals:	2.504	
En grup:	1.892	
Exposicions temporals:	4.363	
Activitats pròpies:	3.344	
Activitats acollides:	3.503	

ACTIVITAT

110
Activitats pròpies

695
Sessions pròpies

9
Exposicions temporals de producció pròpia

12
Exposicions temporals

3
Publicacions

96
Activitats acollides

145
Sessions acollides

PATRIMONI

 7.390
Objectes registrats

 41.140
Fotografies documentades

 54.874
Fotografies digitalitzades

ABAST DIGITAL

www.museudelter.cat

25.022
Usuaris únics

37.761
Sessions

coneixelriu.museudelter.cat

7.399.853
Usuaris únics

11.098.803
Sessions

COMUNITAT
DIGITAL XXSS
+1.041
Nous seguidors

25.948
Seguidors totals

1.618
+254

88.861
Reproduccions de vídeo

34
Vídeos pujats

6.700
Hores de visualització

1.926
Interaccions

14.930
+393

247
Posts

2.770.665
Impressions

8.292
Visites a la pàgina

22.174
Interaccions

4.702
+149

365
Piulades

4.346
Interaccions

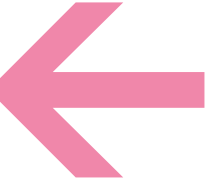
4.698
+245

418
Posts i històries

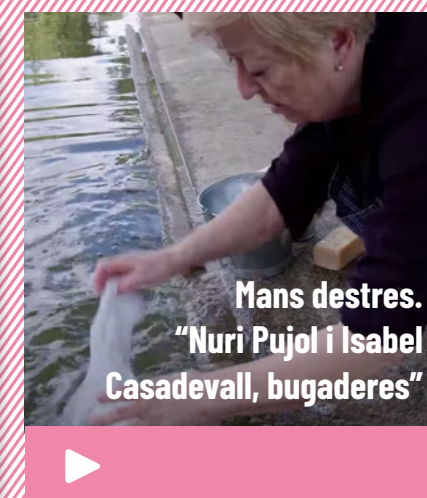
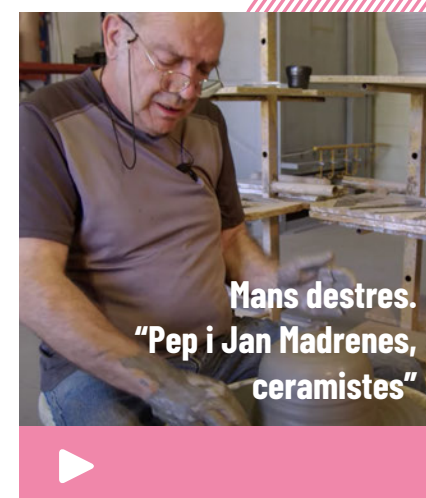
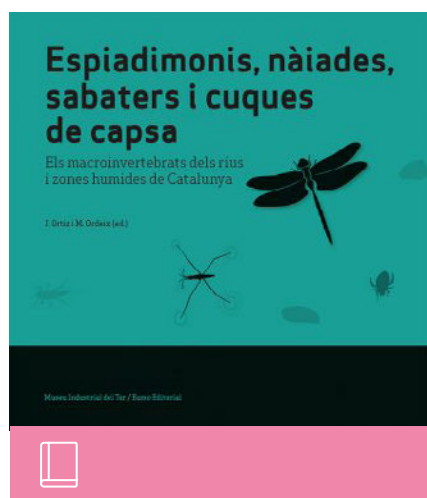
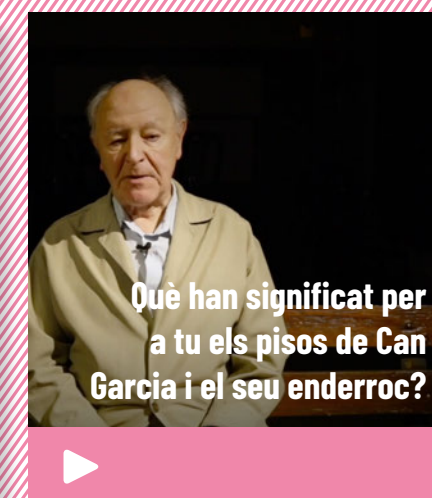
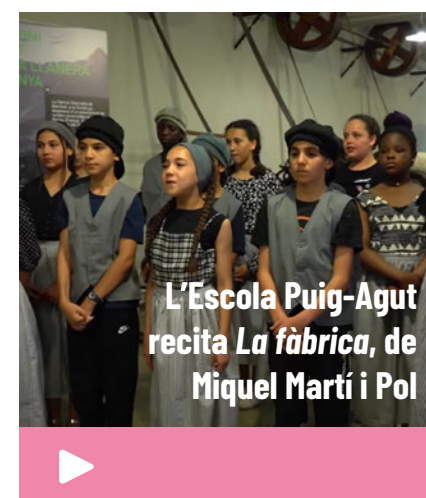
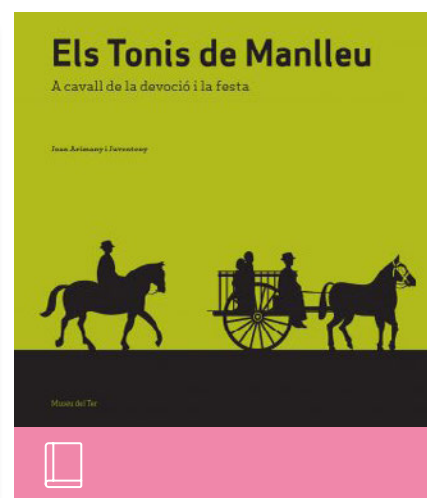
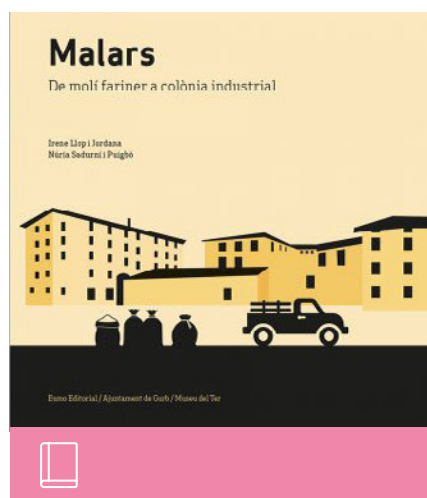
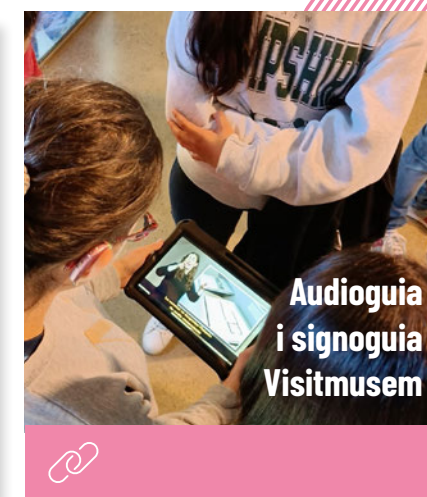
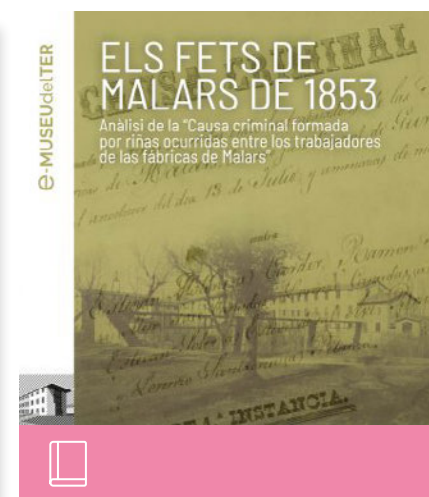
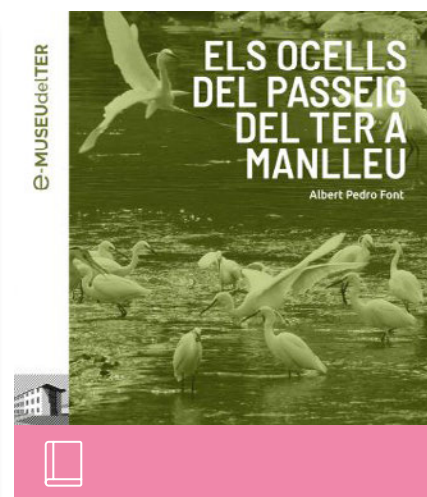
75.467
Abast de les històries

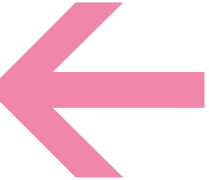
17.504
Interaccions

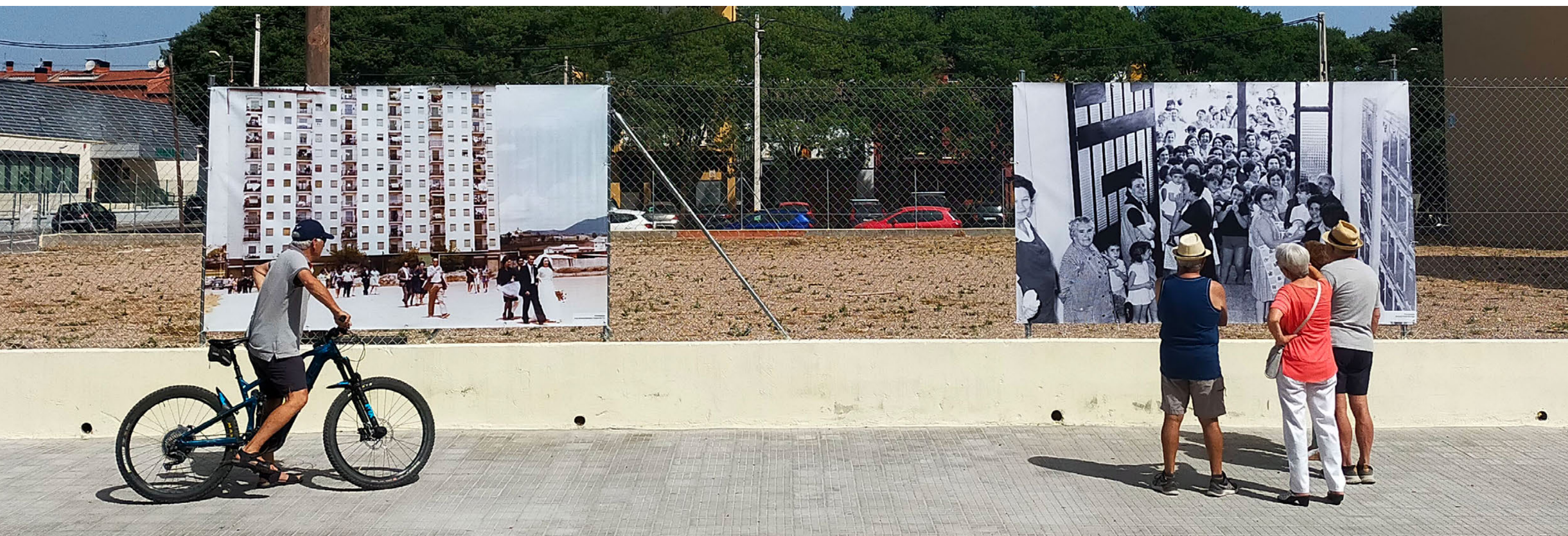

NOUS CONTINGUTS EN LÍNIA

ACTIVITATS I IMPACTES 2022

3.124

visitants

EXPOSICIÓ "RECONSTRUINT EL PISOS DE CAN GARCIA"

De la mà de l'Associació de Veïns del Barri de l'Erm i de la Comissió de Veïns del pisos **aquesta exposició ha reconstruït simbòlicament la memòria d'aquests blocs** construïts els anys seixanta del segle XX i definitivament enderrocats físicament l'any 2021.

INAUGURACIÓ

VIURE ALS PISOS
DE CAN GARCIA

QUÈ HAN SIGNIFICAT
PER A TU ELS PISOS
DE CAN GARCIA?

ELS INSTITUTS DE MANLLEU A "RECONSTRUINT ELS PISOS DE CAN GARCIA"

581 alumnes han visitat l'exposició. Aquesta es completava amb la visualització d'un vídeo de contextualització dels pisos en la història urbana de Manlleu.

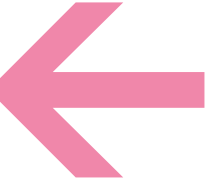
581

alumnes

"Un solar buit ple d'història". Exposició al solar de Can Garcia

El 19 de juny es va presentar una escultura d'homenatge als pisos de l'artista Eulàlia Sellarès. Durant acte es va inaugurar **una exposició fotogràfica en el mateix espai que ocupaven els pisos** de Can Garcia.

14.637

visualitzacions
l'any 2022

PREMI BONAPLATA PER AL DOCUMENTAL LAS CHICAS DE LA SAPHIL

En el marc dels premis Bonaplata 2022 de l'Associació del Museu de la Ciència i de la Tècnica i d'Arqueologia Industrial de Catalunya, el Museu del Ter, amb el Museu Etnogràfic de Ripoll, va rebre el Premi Especial de Patrimoni, en la categoria difusió i accions relacionades amb el patrimoni industrial, tècnic i científic i amb la reivindicació de la memòria històrica social i industrial pel documental Las chicas de la Saphil. **Es pot veure al canal de Youtube del museu subtitulat en català, castellà, anglès i francès.** El 2022 s'ha pogut veure també al programa Doc's de BTV.

300 ANYS DE LA FONT DE LA MARE DE DÉU. PUBLICACIÓ EN LÍNIA I HOMENATGE A LES PABORDESSES

Dimecres passat es va presentar la publicació digital sobre la història de la font de la Mare de Déu i es va fer un homenatge a les pabordesses

Joan Arimany i Juventeny fent la presentació de la publicació digital. Foto: JMCosta

Les Pabordesses de la font de la Mare de Déu, amb Eva Font, regidora de Cultura, Joan Arimany, autor de la publicació digital sobre la font i Carles García, director del Museu del Ter. Foto: JMCosta

Enguany es compleixen 300 anys de la construcció de la font i des del Museu del Ter s'ha celebrat aquesta fita amb la publicació digital del treball de recerca de l'investigador Joan Arimany i Juventeny "La font de la Mare de Déu. L'aigua que sadollava Manlleu". El llibre que es va presentar el dimecres passat, 22 de juny, inclou una anàlisi sobre l'abastiment històric de l'aigua a Manlleu i sobre la importància

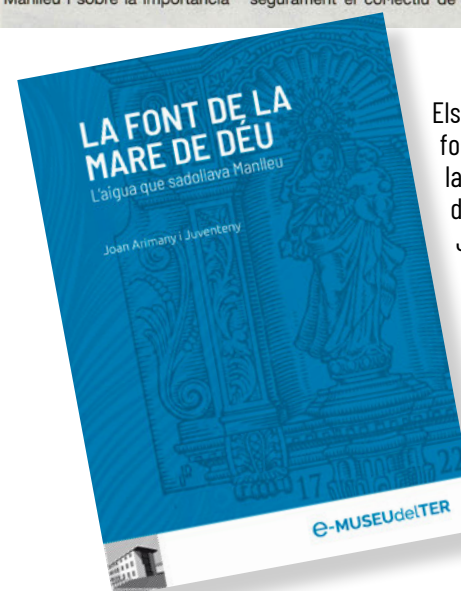
pràctica, però també simbòlica, de l'aigua en el nostre univers cultural. En l'acte de dimecres també va tenir lloc un reconeixement públic al col·lectiu de dones que històricament ha tingut cura de la font: l'agrupació coneguda amb la denominació de "Pabordesses de la font de la Mare de Déu". Aquesta entitat, sense estar inscrita en cap registre, és segurament el col·lectiu de la

societat civil manlleuana més antic i amb continuïtat fins al present. Les pabordesses de la font solien i solen ésser veïnes properes de la font i se n'han cui-

dat històricament de forma desinteressada. Per aquests motius, l'Ajuntament de Manlleu va voler fer un reconeixement al col·lectiu de dones que encara avui tenen

cura de la font de la Mare de Déu. En aquest acte es va comptar amb la presència d'Eva Font, regidora de Cultura de l'Ajuntament de Manlleu.

Notícia de l'acte apareguda al Diari de Manlleu.

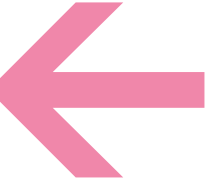

Els 300 anys de la construcció de la font, l'any 1722, es van celebrar amb la publicació del treball de recerca de l'investigador Joan Arimany i Juventeny "La font de la Mare de Déu. L'aigua que sadollava Manlleu".

**CONSULTA
LA PUBLICACIÓ**

El treball està àmpliament il·lustrat, com és habitual en les publicacions en línia del Museu del Ter. **La presentació de la publicació, el dia 22 de juny, va servir per fer un reconeixement públic al col·lectiu de dones que històricament ha tingut cura de la font:** l'agrupació coneguda amb la denominació de Pabordesses de la Font de la Mare de Déu. Aquesta entitat, sense estar inscrita en cap registre, és segurament el col·lectiu organitzat de la societat civil manlleuana més antic i amb continuïtat fins al present.

9.200
alumnes en les visites i
tallers

3.038
alumnes en altres
projectes

12.238
alumnes

ACCIÓ EDUCATIVA

L'any 2022 el Museu del Ter ha assolit en termes
quantitatius la millor xifra de públics de l'acció
educativa des de la seva creació, amb 12.238
alumnes participant en les activitats proposades des
del museu en totes les seves línies de treball. 9.200
alumnes en les visites i tallers de l'oferta educativa
clàssica i 3.038 alumnes en altres projectes i amb
parterariats.

Aquest any s'ha estrenat aquesta
activitat educativa de descobriment
de l'entorn i el patrimoni de Manlleu,
**dissenyada amb la implicació dels
centres educatius de la ciutat.**

GALÀXIA MANLLEU és un videojoc
interactiu i itinerant que, mitjançant la
geolocalització i la realitat augmentada,
acompanya els infants i adolescents a
descobrir racons i històries de Manlleu
de la mà d'uns peculiars extraterrestres
que necessiten l'ajuda de l'alumnat.
Cada grup compta amb una tablet que
els orienta cap a 8 punts principals i 16
punts secundaris. En cadascun d'aquests
punts s'activen proves i cal fer la màxima
puntuació en el menor temps possible

2.891
visualitzacions del
documental del projecte

L'ESCOLA PUIG-AGUT DE MANLLEU RECITA LA FÀBRICA, DE MIQUEL MARTÍ I POL

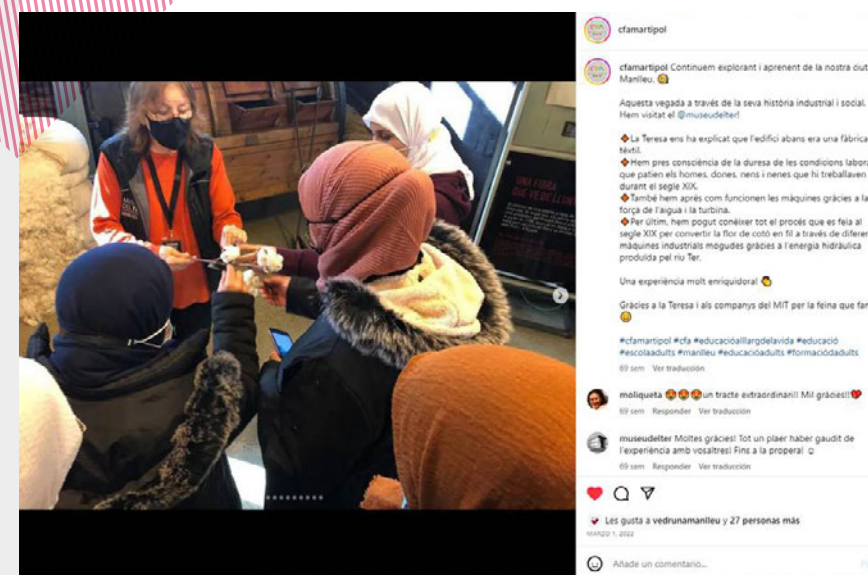
Els alumnes de 6è van treballar durant el curs 2021-2022 el poemari La fàbrica, de Miquel Martí i Pol. Aquest treball va culminar amb un recital públic sobre aquest poemari a les sales d'exposició del Museu de Ter el dijous 19 i el divendres 20 de maig de 2022. Durant la preparació **es van fer activitats de coneixement del poeta i el seu context** compartides entre l'Escola, el Museu del Ter i la Fundació Miquel Martí i Pol de Roda de Ter.

El Museu del Ter, aula oberta

3 alumnes de l'Institut Antoni Pous han fet estada al museu incorporant-se en diferents tasques del dia, 1 alumne durant tot el curs 2021-2022 i dos alumnes durant el curs 2022-2023. Aquesta activitat es desenvolupa cada curs i els alumnes tenen una dedicació de 10 hores setmanals de tasques al museu.

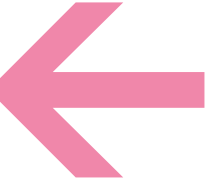
3
alumnes

El museu i el Centre de Formació d'Adults de Manlleu

Ha estat un any de consolidació de la relació amb el Centre de Formació d'Adults Miquel Martí i Pol de Manlleu, amb **visites i tallers adaptats a les seves línies pedagògiques**, tant al museu com de coneixement de Manlleu i el seu patrimoni cultural.

12
sessions
182
alumnes

PROJECTE FAIG D'APRENENTATGE-SERVEI AMB LA SALLE MANLLEU

Entre els mesos de febrer i juny de 2022 i en 17 sessions de dues hores, 6 alumnes de La Salle Manlleu han col·laborat amb el personal del Museu del Ter en la restauració i tractament d'objectes de la col·lecció.

En aquesta edició **es va treballar sobretot en el tractament i neteja d'objectes provinents dels blocs de Can Garcia** que van formar part de l'exposició "Reconstruint els pisos de Can Garcia", com el panell informatiu de l'escala o algunes de les bústies recuperades.

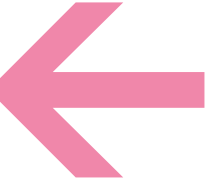
17
sessions

EXPLICANT EL PASSEIG DEL TER AMB EL CONSISTORI INFANTIL DE MANLLEU

Des del museu s'ha donat suport a la regidoria de participació ciutadana en el projecte de Consistori Infantil, amb alumnes de 6è de primària de tots els centres educatius de Manlleu. Amb ells hem desplegat **nous espais educatius al servei dels ciutadans per a descobrir els ocells i el patrimoni del passeig del Ter.**

EL MUSEU DEL TER PARLA AMAZIC

A Manlleu i a Osona l'amazic és la tercera llengua materna més parlada, després del català i el castellà. Per aquest motiu el Museu del Ter ha impulsat el projecte d'incorporació d'aquesta llengua al museu amb la traducció dels textos de sala i l'audioguia del museu.

L'aplicació web "Tradueix la teva visita" posa a l'abast del públic els textos de sala del museu en amazic amb l'alfabet tfinag i també en alfabet llatí. S'ha acompanyat amb la locució oral de cada text per millorar l'accessibilitat de la proposta. També s'ha impulsat la traducció a l'amazic de l'audioguia del projecte Visitmuseum, que compta amb la narració de l'actor vigatà Moha Amzian.

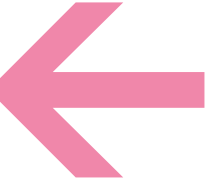
 Coneixeu els recursos en amazic

AUDIOGUIA I SIGNOGUIA DEL PROJECTE VISITMUSEUM

Vam estrenar una audioguia i signoguia del projecte Visitmuseum del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. L'audioguia compta amb 17 pistes d'àudio amb una durada total de 24 minuts i **està disponible en català, castellà, amazic, anglès i francès**, i la signoguia es troba en **llengua de signes catalana**. El museu posa dispositius mòbils a disposició dels visitants.

 Visitmuseum

 Veure tot el programa

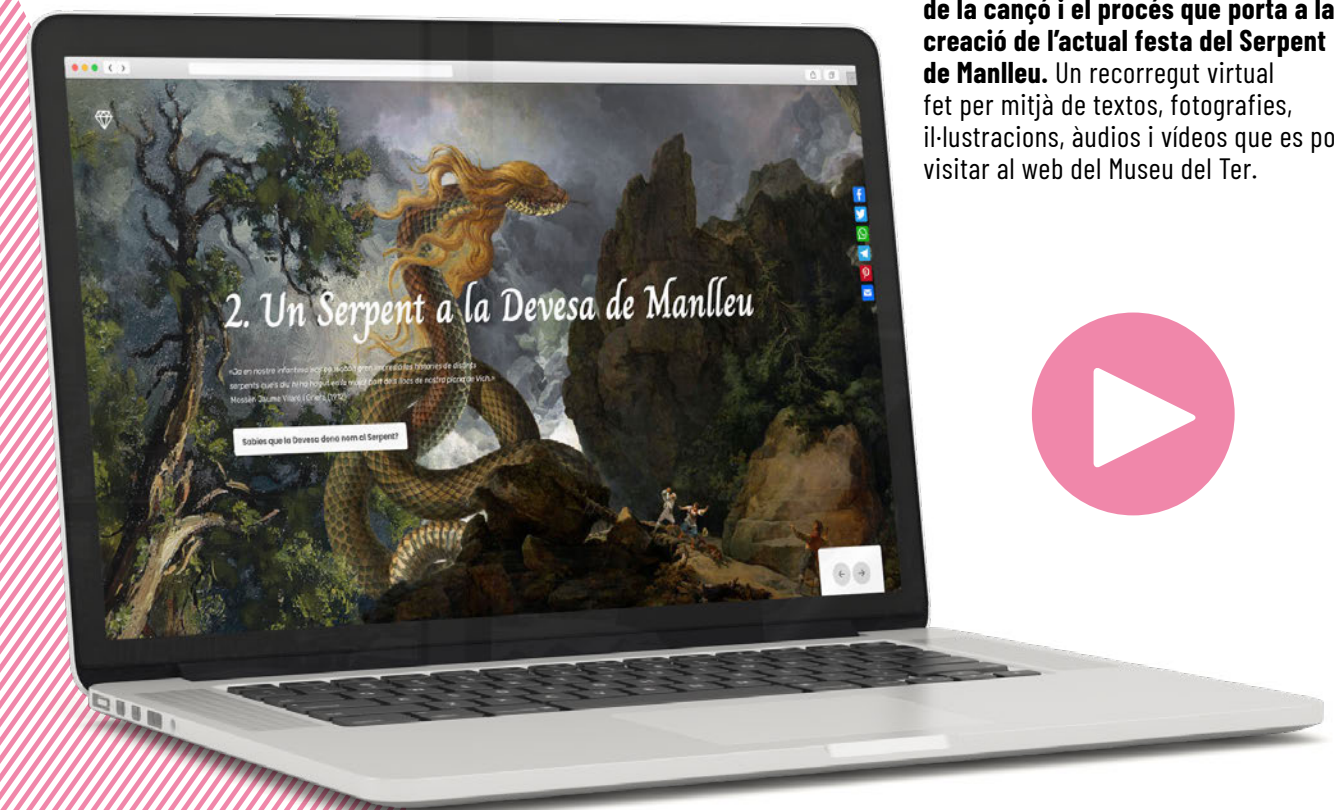
PROGRAMA “DESCOBREIX ELS SISTEMES NATURALS D’OSONA”

Novena edició d’aquest cicle de sortides naturalistes organitzat amb el Grup de Naturalistes d’Osona i altres entitats naturalistes. **20 activitats diferents que han abastat la biodiversitat osonenca:** ocells, peixos, insectes, flora, geologia i molt més.

EXPOSICIÓ EN LÍNIA: “EL SERPENT DE MANLLEU. UN ANIMAL FANTÀSTIC MÉS VIU QUE MAI”

El Serpent de Manlleu és l'exemplar més cèlebre de tots aquells serpents que es diu que poblaven el nostre país. Si bé molts d'ells han caigut en el pou de l'oblit, el serpent manlleuenc és tot el contrari. Aquesta exposició en línia està dividida en **9 sales virtuals que ens parlen sobre la Devesa de Manlleu, els orígens de la llegenda, l'evolució de la cançó i el procés que porta a la creació de l'actual festa del Serpent de Manlleu.** Un recorregut virtual fet per mitjà de textos, fotografies, il·lustracions, àudios i vídeos que es pot visitar al web del Museu del Ter.

936
visitants en línia

 Visiteu l'exposició

20
activitats

644
participants

7.674
visualitzacions
dels nous capítols

DOS NOUS CAPÍTOLS DE LA SÈRIE DOCUMENTAL MANS DESTRES

Mans destres és una sèrie audiovisual de temàtica etnogràfica, dirigida per l'antropòleg Jacint Torrents, que vam iniciar l'any 2020 amb un primer treball dedicat al bosquerol Jaume Bruguera. L'any 2021 comptava amb tres documentals i l'any 2022 se n'hi han afegit dos més: "Pep i Jan Madrenas, ceramistes" i "Nuri Pujol i Isabel Casadevall, bugaderes". Es van presentar a Vic, Manlleu i Folgueroles en el marc de la Mostra de Cinema Etnogràfic. **Tots els documentals d'aquesta sèrie es poden veure subtitulats en català, castellà, anglès i francès.** Es tracta d'un projecte desplegat pel Museu del Ter en tant que membre de l'Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial.

PEP I JAN MADRENES,
CERAMISTES

NURI PUJOL I ISABEL
CASADEVALL, BUGADERES

10.657
visualitzacions de
tota la sèrie

12a Mostra de Cinema Etnogràfic

Desena participació del Museu del Ter en la Mostra de Cinema Etnogràfic de la Direcció General de Cultura Popular en tant que membre de l'Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial. Com en les darreres edicions, la mostra s'ha desplegat pel territori amb sessions a Osona i al Ripollès. **S'han programat 9 sessions en 7 poblacions diferents: Manlleu (2), Vic (2), Ripoll, Torelló, Folgueroles, Taradell i Roda de Ter.**

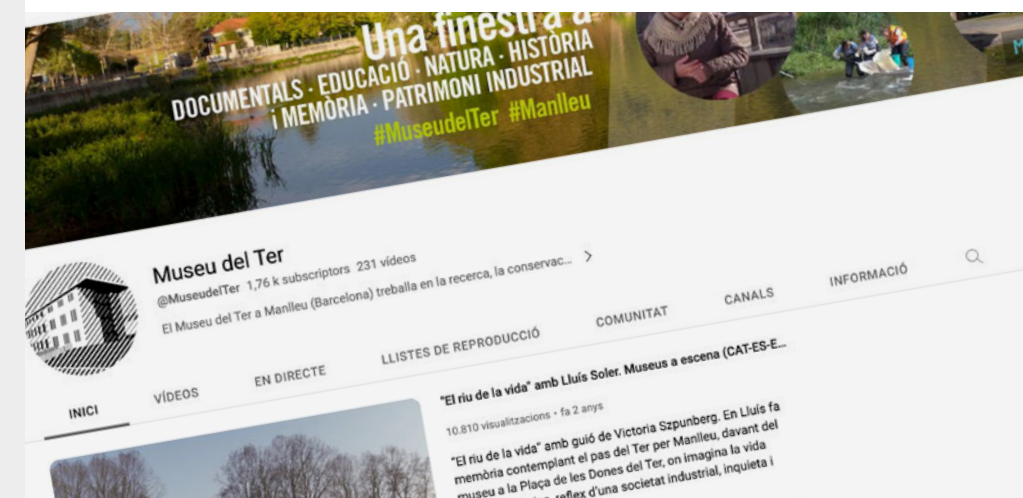

513
espectadors

34
nous
vídeos

VISITEU EL CANAL

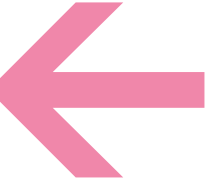
Creixement del canal de Youtube

Durant l'any 2022 s'han incorporat al canal 34 nous vídeos que inclouen **documentals, documents audiovisuals històrics, conferències en línia, presentacions i vídeos de promoció.** S'ha continuat aprofundint en l'accessibilitat amb la subtitulació en català i les traduccions al castellà, a l'anglès i al francès.

88.861
visualitzacions

6.700
hores de visualització

1.618
subscriptors

79
assistents

745
espectadors

236
espectadors

Visita teatralitzada a Borgonyà. Retrat de la vida i feina a la colònia

Realitzada el 3 d'abril coincidint amb l'Aplec de Borgonyà després de ser ajornada l'any 2020 (125è aniversari de la colònia) per la pandèmia. Corcia Teatre va representar dos moments, diferents i semblants a la vegada, de la història de la fàbrica i la colònia, a principis i a mitjans del segle XX, a partir de diferents espais i personatges. Amb direcció d'Anna Pressegué i un elenc de 10 actors i actrius professionals i amateurs.

Diumenges a la vora del Ter

Cada diumenge de mes hi ha una activitat programada: el primer diumenge, la visita a la colònia Rusiñol; el segon diumenge, l'observació d'ocells al passeig del Ter; el tercer diumenge, la visita a la colònia de Borgonyà, i el quart diumenge, la investigació de l'estat de salut del riu.

452
participants

145
sessions
2.666
persones

El museu acull

L'auditori Roca i altres espais del museu han acollit durant tot l'any activitats d'entitats, centres educatius i institucions del nostre entorn per a la realització de cursos, presentacions, conferències, jornades de treball, etc. 2.666 persones han fet ús de les infraestructures del museu en 145 sessions.

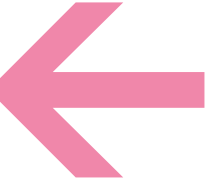
(DES) EMBOLICAR LA TROCA EN DOS ACTES

Una proposta teatral a càrrec de membres de l'entitat Teatre Centre que es representà en dos episodis (diumenges 13 i 20 de novembre). Una relectura de la història industrial del Ter i de les exposicions permanents del Museu del Ter amb una perspectiva crítica i de gènere (i dosis de sarcasme i humor).

Visites teatralitzades "L'esperit del Ter"

L'any 2022 ha estat un any de recuperació de la normalitat total en les visites teatralitzades del museu, i en Quimet i l'Assumpta, els nostres "esperits del Ter", han tornat a fer les seves aparicions per a grups, escoles i en dates assenyalades, com el Dia Internacional del Museu o la Festa Major de Manlleu.

MUSEU DEL TER - MUSEU DE SUPORT TERRITORIAL

El 10 de febrer de 2022, en un acte presencial que s'havia endarrerit amb motiu de la pandèmia, es van fer públiques les principals línies d'actuació i treball del desplegament del Museu del Ter com a Museu de Suport Territorial a altres equipaments patrimonials de la comarca.

L'acte va comptar amb la presència de la directora general de la Direcció General del Patrimoni Cultural, la Sra. Elsa Ibar, i la cap de Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles, la Sra. Magda Gassó. **Les tres línies de treball principals han estat la redacció de projectes museístics, l'acció educativa i la gestió de col·leccions.** El Museu del Ter comparteix el programa amb altres 5 museus catalans: l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu, el Museu de la Noguera, el Museu de les Terres de l'Ebre, el Museu Etnològic del Montseny i el Museu de la Mediterrània.

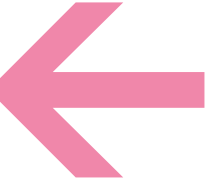
ESPAI D'ACOLLIDA DE VISITANTS I CENTRE D'INTERPRETACIÓ A BORGONYÀ

L'any 2022 es va finalitzar la primera fase del Centre d'Acollida i Interpretació de la colònia industrial de Borgonyà a l'antic habitatge del metge i el consultori mèdic. **S'ha desenvolupat la museografia a l'antic habitatge del metge i queda pendent la recuperació de l'espai de consultori mèdic.** El Museu del Ter hi ha desenvolupat el projecte com a Museu de Suport Territorial. El mes d'abril, durant l'Aplec de Borgonyà, els veïns de la colònia van poder visitar el nou espai que s'ha incorporat a les visites guiades del Museu del Ter.

Museu en xarxa

La Xarxa de Museus Locals de la Diputació de Barcelona, el Sistema Territorial del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, la Xarxa de Museus de Ciències Naturals, l'Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial de la Direcció General de Cultura Popular o el Consell Assessor dels Museus d'Osona són alguns dels marcs d'interrelació del Museu del Ter. **Aquest treball en xarxa en programes conjunts, jornades i trobades, nodreix i ajuda a desplegar el conjunt d'activitats del museu.**

DESVETLLEM LA MEMÒRIA DE LA COLÒNIA DE BORGONYÀ (II)

L'any 2022 es va repetir aquest taller de memòria i fotografia iniciat el 2021. És un projecte de participació i de recuperació comunitària de fotografia històrica i de catalogació col·lectiva. Es desenvolupa amb la dinàmica habitual dels tallers de fotografia històrica del

museu: els assistents aporten fotografies que es digitalitzen i es documenten. En aquesta edició se n'han fet 16 sessions al Casal de Borgonyà amb 367 participants. El Museu del Ter custodia un fons de més de 3.812 fotografies d'aquesta singular colònia industrial del Ter. 357 fotografies digitalitzades 440 fotografies documentades

CULTURA VIVA 2022. X JORNADA DE PRESENTACIÓ DE RECERCA ETNOLÒGICA

Aquesta edició es va celebrar el dissabte 5 de novembre a la Biblioteca Antoni Pladevall i Font de Taradell. Es van presentar 8 recerques etnològiques realitzades a les comarques d'Osona, el Bages i el Ripollès. La jornada forma part del programa Cultura Viva, que és una iniciativa de l'Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial i té com a objectiu comunicar els resultats de les recerques sobre temes etnològics que es fan a Catalunya.

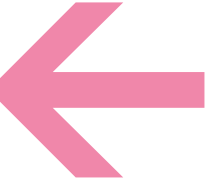
16
sessions

357
fotografies
digitalitzades

367
participants

440
fotografies
documentades

EL OCELLS DEL PASSEIG DEL TER A MANLLEU

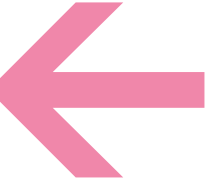
Aquest llibre és el resultat del treball metòdic i constant del biòleg Albert Pedro. Inclou una caracterització dels ambients presents en façana fluvial urbana a Manlleu, amb una gran biodiversitat d'aus durant tot l'any; la fenologia (presència al llarg de l'any); els recursos i règims alimentaris, i recomanacions per a la conservació d'aquest valuós patrimoni natural. El llibre està profusament il·lustrat amb fotografies del mateix autor.

ELS FETS DE MALARS DE 1853

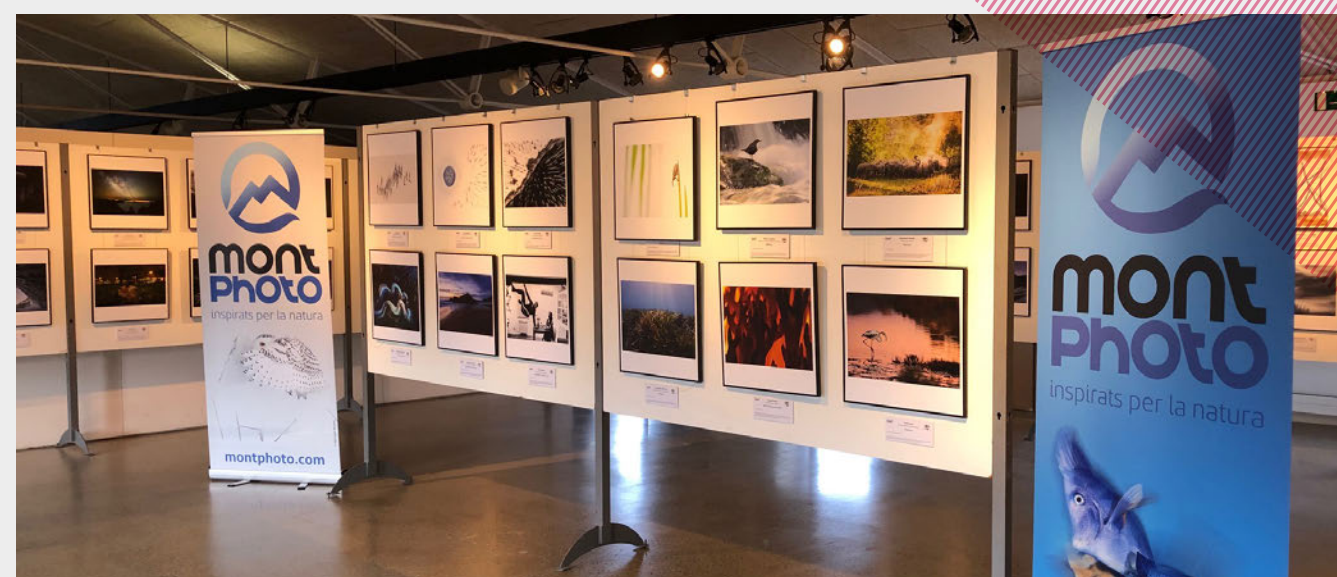
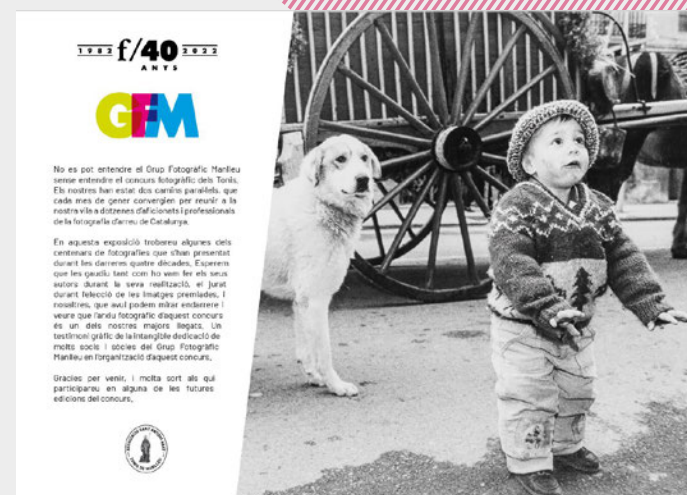
Les historiadores Irene Llop i Núria Sadurní són les autores del llibre *Els fets de Malars de 1853*. Anàlisi de la Causa criminal formada per riñas ocorridas entre los trabajadores de las fábricas de Malars. **Relata un episodi puntual d'enfrontaments violents entre els treballadors d'aquesta fàbrica de riu, a través de l'anàlisi d'un plet judicial** conservat a l'Arxiu Biblioteca Episcopal de Vic. Aquest document aporta noves dades sobre la història i el funcionament d'aquesta fàbrica i constitueix una font històrica de gran utilitat per a futurs estudis sobre la industrialització a la conca mitjana del Ter.

RECUPEREM EN FORMAT DIGITAL 6 TÍTOLS DE LA COL·LECCIÓ LA TURBINA

Entre 2007 i 2015 el Museu del Ter, amb la col·laboració d'Eumo Editorial, va editar 6 títols de la col·lecció La turbina **vinculats a projectes de recerca o de divulgació del museu**. L'any 2022 els hem recuperat en format digital i en línia al web del Museu del Ter.

EXPOSICIONS AMB MOTIU DELS 40 ANYS DEL GRUP FOTOGRÀFIC MANLLEU (GFM)

Entre els mesos de gener i març de 2022 el museu va acollir dues exposicions de celebració del 40 aniversari del GFM. La

retrospectiva “40 anys fotografiant els Tonis”, resultat de l’històric concurs fotogràfic dels Tonis, i “Montphoto”, el concurs internacional de fotografia de natura amb més prestigi de l’estat, reconegut a escala mundial. A l’edició del 2021 es van presentar 14.000 imatges de participants de 68 països d’arreu del món. Al Museu del Ter es van poder veure un recull de 70 fotos entre les finalistes i les premiades gràcies a la tasca del GFM.

NOUINGUTS A LA CIUTAT. LA CONSTRUCCIÓ URBANA DE MANLLEU. 1900-2005
de Pere Casas Trabal i Carles Crosas Armengol

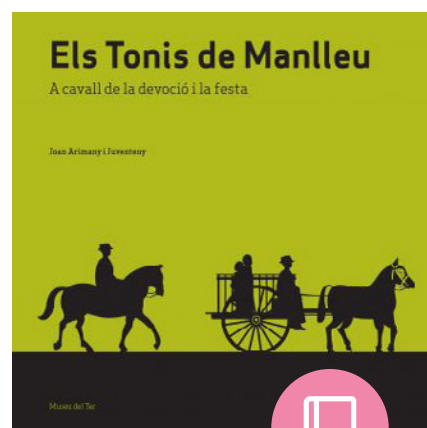
CANTAR A LA FÀBRICA, CANTAR AL CORO. ELS CORS OBRERS A LA CONCA DEL TER MITJÀ
de Jaume Ayats Abeyà

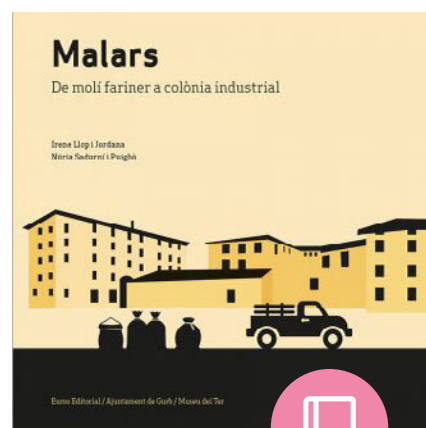
ESPIADIMONIS, NÀIADES, SABATERS I CUQUES DE CAPS. ELS MACROINVERTEBRATS DELS RUS I ZONES HUMIDES DE CATALUNYA
de Jesús Ortiz i Marc Ordeix (ed.)

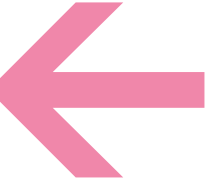
DEVOCIÓ, FESTA I VEÏNAT. CAPELLETES DE CARRER I CAPELLETES DE VISITA DOMICILIÀRIA A MANLLEU
de Joan Ari-many i Juventeny

ELS TONIS DE MANLLEU. A CAVALL DE LA DEVOCIÓ I LA FESTA
de Joan Ari-many i Juventeny

MALARS. DE MOLÍ FARINER A COLÒNIA INDUSTRIAL
d'Irene Llop Jordana i Núria Sadurni Puigbò

EXPOSICIÓ "FEM PENYA, FEM BARÇA, FEM MANLLEU. 50 ANYS DE LA PENYA BARCELONISTA DE MANLLEU"

Un recorregut fotogràfic pels 50 anys d'història de la penya barcelonista més antiga d'Osona. Per a la seva producció, **l'entitat ha realitzat un procés de recerca, documentació i digitalització**

de fotografia històrica amb el suport del Museu del Ter. De tot aquest treball es van seleccionar 110 fotografies per a l'exposició. Tot el fons resultant s'ha incorporat als fons del Museu del Ter.

740
visitants

Exposicions produïdes pel Museu del Ter fora de can Sanglas

L'exposició "Xinxes puces i fabricants" va fer una nova itinerància i l'any 2022 va viatjar a Taradell. A les Masies de Voltregà dues exposicions amb la participació del museu van servir per celebrar el 100 anys de la Coronació de la Mare de Déu de la Gleva i els 50 anys de l'Escola Bressol de Can Riva. A Torelló una petita mostra va recuperar la història del "Venerat peu de Rocaprevera", de la mà de Joan Arimany i el Museu de la Torneria.

5
exposicions

Taula rodona "La fi del model de caixes catalanes. Un procés inevitable?"

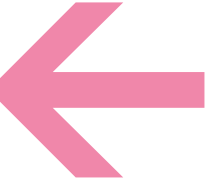
Es va fer el 22 d'abril de 2022 i van intervenir: Antoni Castells, professor emèrit de la UB i exconseller d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya; Antoni Garrido, catedràtic d'Economia Aplicada de la UB i membre de l'Institut d'Economia de Barcelona (IEB); Jordi Espona, advocat, exsecretari general de Caixa Manlleu i excap d'assessoria jurídica d'Unnim; Jaume Ribera, professor de l'IESE, expresident de Caixa Terrassa i d'Unnim. Moderada per Pilar Abril, subcap d'Economia de TV3.

Exposició "Una caixa, un territori. 125 anys de la creació de Caixa Manlleu"

Inaugurada el desembre de 2021 va estar exposada fins l'1 de maig de 2022. Caixa Manlleu, creada l'any 1896 i desapareguda l'any 2010 en plena crisi financera mundial, **va ser una de les institucions més importants de la comarca d'Osona durant tot el segle XX.** Produïda amb la Fundació Antiga Caixa Manlleu.

724
visitants

CENS D'OCELLS AQUÀTICS HIVERNANTS

El dissabte 15 de gener al matí es va fer el cens anual d'ocells aquàtics hivernants a l'Alt Ter (el Ripollès, Osona i la Selva). **El cens es coordina anualment de manera voluntària des del Museu del Ter, per mitjà del Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis.** Va comptar amb diversos coordinadors de trams i joques, membres del GEDENA-Ripollès, el Grup de Naturalistes d'Osona (ICHN), el Grup d'Anellament de Calldetenes-Osona i el mateix CERM. Hi van participar 55 voluntaris i es van censar 7.934 ocells, un nombre lleugerament inferior als 8.800 de l'any 2021. Aquesta diferència està

molt lligada a la variabilitat del nombre de gavians comptabilitzats a la joca de Roda de Ter, que va passar de 2.300 a 1.163 exemplars per causes difícils de determinar.

 **LLEGIU L'INFORME
COMPLET**

7.934
ocells

55
voluntaris

TREBALLS DE RECERCA EN CURS

Durant l'any 2022 hem tingut actius diversos treballs de recerca i documentació en el àmbits del **patrimoni industrial, història, memòria i etnologia i amb la característica principal de la recerca aplicada**, ja que bona part d'aquesta investigació deriva o derivarà en projectes de divulgació i actuació sobre el patrimoni. Alguna

d'aquestes línies en curs són la recerca sobre els aixovars femenins, els treballs sobre les col·leccions etnogràfiques de Joan Domènech i el baster Castellnou, el treballs sobre els manyans de les fàbriques del Ter, la recerca sobre la fàbrica de can Llanas o els treballs sobre els pisos de Can Garcia, entre d'altres.

RECUPERACIÓ I DOCUMENTACIÓ DE FONS FOTOGRAFICS HISTÒRICS

Cada any recuperem i rebem fons fotogràfics de procedències diverses. L'any 2022 s'han incorporat nous fons al Museu i s'han continuat les tasques de digitalització i documentació de fons ingressats durant els anys anteriors. Per exemple, enguany s'ha continuat treballant amb el fons de Caixa Manlleu i amb el de la colònia de

Borgonyà, i s'han incorporat el de la Penya Barcelonista de Manlleu (amb motiu dels seus 50 anys) i el de la històrica fàbrica manlleuena General Cable. En total, tenim un fons de 41.140 fotografies documentades i un nombre aproximat de 54.874 imatges digitalitzades.

54.874
imatges
digitalitzades

41.140
fotografies
documentades

4.775
fotografies en línia

Els fons fotogràfics del Museu del Ter en línia

El museu treballa per fer accessibles en obert i en línia els seus fons fotogràfics. Durant l'any 2022 hem pogut editar i compartir 4 fons fotogràfics. Dos amb fotografies històriques d'autor desconegut, el fons del fotògraf manlleuenc Jaume Salarich i el fons "Som de Manlleu".

CONSULTEU
ELS FONS

3.607
fotografies

Fons fotogràfic de Caixa Manlleu

Amb motiu de l'exposició "Una caixa, un territori. 125 anys de la creació de Caixa Manlleu" l'any 2021 es va iniciar la digitalització i documentació del fons fotogràfic conservat per la Fundació Antiga Caixa Manlleu. Aquesta tasca s'ha finalitzat amb la creació d'un fons de 3.607 fotografies digitalitzades.

CREIXEMENT DE LES COL·LECCIONS

A finals de 2021 el museu té a la seva col·lecció 7.390 objectes registrats, 353 més que a finals de 2022, procedents de diverses donacions i dels treballs de recerca del Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis. Entre altres destaca l'ingrés d'objectes relatius a la història de la colònia de Borgonyà, on durant l'any 2022 s'ha treballat en la museografia del centre d'interpretació

7.390
objectes

353
més

Museu del Ter
MNACTEC

Ajuntament de Manlleu

www.studif.com

#Museudelter #MANLLEU - Plaça de les Dones del Ter, 1 - 08560 Manlleu - T 93 851 51 76 - info@museudelter.cat - www.museudelter.cat

CERM
Centre d'Estudis
dels Rius Mediterranis
UVIC | UVIC-UCC

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

L'any 2022 vam tenir diverses notícies d'avistaments de lludriga a Manlleu, un indicador esperançador de la salut del riu, encara que menys freqüent del que voldríem. Fotografia: Pep Molas.